

Personen-, familie- en relatievermogensrecht (B001670)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	
M (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Verschelden, Gerd	RE21	Verantwoordelijk lesgever
-------------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Laws in de rechten	5	A
Micro-credential Personen-, familie-, en relatievermogensrecht	5	M
Schakelprogramma tot Master of Laws in de rechten	5	A
Voorbereidingsprogramma tot Master of Laws in de rechten	5	A
Keuzepakket Rechten	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Afstamming – Naam – Alimentatie – Adoptie – Minderjarigen – Ouderlijk gezag –
Recht op persoonlijk contact – Voogdij – Meerderjarige beschermde personen

Huwelijk – Rechten en verplichtingen van echtgenoten – Wettelijk
huwelijksvermogensstelsel – Echtscheiding – Vereffening/verdeling van de
huwgemeenschap – Wettelijke en feitelijke samenwoning

Situering

Dit opleidingsonderdeel is een inleiding tot het personenrecht, familierecht en relatievermogensrecht, meer bepaald het wettelijk huwelijksvermogensrecht (met uitzondering van huwelijkscontracten). Het vak volgt logisch op de Basisbegrippen van recht en Verbintenissenrecht (Ba1) alsook op Goederenrecht (Ba2). In Ba3 is er zinvolle aansluiting met het Vennootschapsrecht dat het patrimoniaal statuut van paren kan beïnvloeden en uiteraard ook met het (burgerlijk) Procesrecht. Personen-, familie- en relatievermogensrecht is de noodzakelijke voorloper van Familiale vermogensplanning (Ma1).

Inhoud

Deel I. Verticale relaties

Titel I. Afstamming

Titel II. Adoptie

Titel III. Beschermingsstatuten van minderjarigen

Titel IV. Beschermde meerderjarigen

Deel II. Horizontale relaties

Titel I. Huwelijk (met inbegrip van het primair en secundair wettelijk huwelijksvermogensstelsel als gevolgen)

Titel II. Echtscheiding en scheiding van tafel en bed

Titel III. Wettelijke samenwoning

Titel IV. Feitelijke samenwoning

De leerstof omvat aldus:

- *Personen- en familierecht*, meer bepaald de artikelen 143 tot 515 (Titels V tot XI van Boek I) en de artikelen 1475 tot 1479 inzake de *vermogensrecht van wettelijk samenwonenden* (Titel Vbis van Boek III) van het oud Burgerlijk Wetboek. De artikelen 1 tot 142 van het oud Burgerlijk Wetboek (Titels I tot IV/1 van Boek I) komen niet systematisch aan bod;
- *Huwelijksvermogensrecht*, meer bepaald de algemene bepalingen uit hoofdstuk 2 (art. 2.3.12 tot 2.3.15) en het wettelijk stelsel (art. 2.3.16 tot 2.3.51) uit hoofdstuk 3 van Ondertitel 1 van Titel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De artikelen 2.3.1 tot 2.3.11 betreffende huwelijkscontracten worden behandeld in het opleidingsonderdeel Familiale vermogensplanning (Ma1).

Begincompetenties

Noties van de algemene beginselen van materieel privaatrecht en privaatrechtelijk procesrecht worden verondersteld.

Eindcompetenties

- 1 Basiskennis hebben van en inzicht hebben in het vigerend personen-, familie- en relatievermogensrecht
- 2 Inzicht hebben in de historische evolutie van het personen-, familie- en relatievermogensrecht en in de beïnvloeding van deze rechtstak door ethische, politieke, sociologische en economische factoren
- 3 De vigerende regelgeving en de internationale verdragen toepassen op concrete vraagstukken van personen-, familie- en relatievermogensrecht
- 4 Het afstammingsrecht toepassen in een concrete feitenconstellatie, in functie van het voeren van een procedure tot vaststelling of betwisting van het vaderschap
- 5 Een huwelijksvermogensstelsel vereffenen en verdelen in gevallen waarin de echtgenoten gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel
- 6 Getuigen van een kritische houding t.a.v. discriminaties en lacunes in het huidige personen-, familie- en relatievermogensrecht
- 7 Openstaan voor en zoeken naar mogelijkheden voor actualisering en verbeteringen van de regelgeving binnen het personen-, familie- en relatievermogensrecht, met aandacht voor het genderperspectief en de diversiteit van de bestaande familiale relaties

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

In de hoorcolleges wordt het personen- en familierecht gesystematiseerd en gesynthetiseerd. De leerstof wordt aanschouwelijk gemaakt via de bespreking van vonnissen en arresten.

De delen van de leerstof, waarvan de praktische toepassing getoetst wordt aan de hand van casussen (zie infra), wordt ingeoeffend in twee specifiek casusgerichte hoorcolleges.

De levenslang lerende heeft de keuze om de micro-credential (aanbodsessie M) on campus, of naar eigen keuze de opgenomen lessen te verwerken. Reguliere studenten kunnen zich niet inschrijven voor de micro-credential (aanbodsessie M) en dienen de reguliere opleiding te volgen.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Handboek Belgisch Personen-, familie- en relatievermogensrecht (2 delen)

Richtprijs: € 60

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Gerd Verschelden

Aantal pagina's : 1200
Oudst bruikbare editie : editie 2025
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig
Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig
Bijkomende info: De hardcovereditie van dit handboek kost 160 euro. Speciaal voor studenten is er een softcovereditie gecreëerd aan de gunstprijs van 60 euro.

Referenties

- Barbaix, R., *Handboek familiaal vermogensrecht*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2018, 1026 p.
- Barbaix, R., *Familiaal vermogensrecht in essentie*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2022, 436 p.
- Declerck, C. en Pintens, W., *Schets van het familiaal vermogensrecht*, Brugge, die Keure, 2023, 560 p.
- De Page, H. en Van Gysel, A.-Ch., *Traité élémentaire de droit civil belge*, I, *Les personnes*, Brussel, Bruylant, 2015, 2 vol., 1641 p.
- Leleu, Y.-H., *Droit des personnes et des familles*, Brussel, Larcier, 2020, 4de editie, 888 p.
- Leleu, Y.-H., *Droit patrimonial des couples*, Brussel, Larcier, 2021, 686 p.
- Senaevae, P., Declerck, C. en Wuyts, T., *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven/Den Haag, Acco, 2025, 764 p.
- Verschelden, G. en Wuyts, T. (red.), *Personen- en familierecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Wolters Kluwer, permanent geactualiseerd, losbladig.
- Swennen, F., *Het Personen- en Familierecht. Een Benadering in Context*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2023, 641 p.
- Van Gysel, A.-Ch., *La famille*, Luik, Anthemis, 2022, 367 p.
- Van Gysel, A.-Ch. en Sauvage, J., *Le couple*, Luik, Anthemis, 2022, 578 p.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen hun vragen posten op het discussieforum op Ufora, dat de lesgever blijft opvolgen tot een week na afloop van de hoorcolleges.

Vóór elke les zullen de daarin vertoonde dia's (in PowerPoint) downloadbaar zijn via Ufora.

Voor nadere toelichting kan de student terecht bij de titularis (voor of na de les) of zijn voltijdse assistente. Vragen die een uitgebreid antwoord vereisen, worden enkel persoonlijk – dus niet via mail – beantwoord.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie open boek

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De evaluatie gebeurt aan de hand van twee casussen, meer bepaald over
a) de vaststelling en/of betwisting van vaderschap of meemoederschap en
b) de vereffening/verdeling van een wettelijk huwelijksvermogensstelsel.

Daarnaast zijn er nog meerdere open vragen, zowel theoretisch als toepassingsgericht, waarin o.m. wordt getest of de student in staat is om snel en accuraat met het wetboek te werken.

Eindscoreberekening

(Goedgekeurd)

Periodegebonden evaluatie: 100%

De evaluatie van de levenslang lerende (aanbodsessie M) loopt gelijk met de evaluatie van de reguliere studenten (aanbodsessie A).

Faciliteiten voor werkstudenten

De lessen worden opgenomen.